

UZASADNIENIE

I. Potrzeba regulacji

Projektodawca, dokonując przeglądu najważniejszych problemów i utrudnień, z którymi mierzą się obecnie polscy przedsiębiorcy, zidentyfikował potrzebę gruntownej przebudowy ogólnych przepisów odnoszących się do wykonywania w Polsce działalności gospodarczej. W wyniku powyższego przeglądu przystąpiono do realizacji pakietu regulacji pod zbiorczą nazwą „Konstytucja Biznesu”. W ramach realizacji wskazanego pakietu, zwrócono uwagę m.in. na konieczność połączenia w jednym, odrębnym akcie prawnym regulacji w zakresie przepisów dotyczących transgranicznej działalności usługowej, oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych oraz innych zasad uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kwestie te regulowane są w obecnym stanie prawnym w dwóch aktach prawnych: *ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*¹⁾ (SDG) oraz *ustawie z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*²⁾ (ustawa usługowa).

Obowiązująca od 2004 r. ustawa SDG wskutek licznych nowelizacji nie realizuje już swojego celu podstawowego, tzn. stanowienia zbioru zasad prawa gospodarczego, a zawarte w niej uregulowanie odnoszące się do przedsiębiorców zagranicznych jest jedynie częściowe i niejako wymieszane wśród norm o bardzo różnym charakterze, niejednokrotnie nie dotyczących przedsiębiorców zagranicznych lub innych osób zagranicznych. Jednocześnie ustawa usługowa, wdrażająca postanowienia *dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym*³⁾ (dyrektywa usługowa) wymaga pewnych zmian wynikających z doświadczeń stosowania jej przepisów od 2010 r. Dodatkowo zawarcie w obecnej ustawie SDG przepisów regulujących działalność gospodarczą osób zagranicznych na terytorium RP, nie sprzyja jej przejrzystości i czytelności, co utrudnia przedsiębiorcy polskiemu identyfikację i interpretację przepisów.

---

¹⁾ Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.

²⁾ Dz. U. z 2016 r. poz. 893, z późn. zm.

³⁾ Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006.

II. Cel regulacji

Wobec uwag wskazanych powyżej oraz po dokonaniu przeglądu przepisów SDG oraz ustawy usługowej po kilku latach ich stosowania, zidentyfikowano potrzebę modyfikacji obecnego stanu prawnego.

Podstawowym celem regulacji jest możliwie kompleksowe uregulowanie zasad uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terenie RP poprzez zgromadzenie tych zasad w jednej projektowanej ustawie.

Oprócz koncentracji przepisów SDG odnoszących się do osób zagranicznych oraz przepisów ustawy usługowej w jednej, nowej ustawie, w wyniku przeglądu kilkuletniego stosowania powyższych przepisów, konieczne są także pewne modyfikacje.

Pełniejsza implementacja przepisów dyrektywy usługowej w zakresie swobodnego przepływu usług nie mogła być dokonana jedynie w SDG z uwagi na różnice zachodzące między swobodą świadczenia usług a swobodą przedsiębiorczości (która to zawiera się w SDG), jak również konieczność ich rozróżniania w praktyce i obrocie prawno-gospodarczym. Dodatkowo SDG nie obejmuje swoim zakresem podmiotów, które nie świadczą usług w celu zarobkowym, dla zysku.

Nowa ustawa pozwoli na zachowanie większej spójności i integralności przez uregulowanie względnie jednolitej materii, bez konieczności – tak jak ma to miejsce obecnie – daleko idącego rozpraszania norm odnoszących się do osób zagranicznych (w tym przedsiębiorców) między SDG i ustawy szczególne. Takie rozbieżności jest bowiem mało czytelne dla adresatów tych aktów prawnych oraz utrudnia im zidentyfikowanie zakresu przepisów odnoszących się do ich działalności w sposób bezpośredni. Powoduje to także niepotrzebne rozbieżności interpretacyjne, dotyczące tego, która z ustaw ma w danym przypadku charakter przepisu ogólnego, a która – przepisu szczególnego. Kwestia ta posiada niebagatelne znaczenie dla późniejszej wykładni prawa.

III. Tytuł ustawy

Uwzględniając przepisy § 18 i 19 *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”*⁴⁾, tytuł projektowanej ustawy w sposób opisowy, zwięźle informuje o zakresie przedmiotowej ustawy.

IV. Zakres regulacji

W nowej, projektowanej ustawie proponuje się przejście dotychczasowych przepisów:

- 1) ustawy usługowej (w konsekwencji ustawa usługowa zostanie uchylona);
- 2) art. 85–86, art. 88–92 SDG (dotyczących utworzenia i działalności oddziału przedsiębiorcy zagranicznego);
- 3) art. 93–102a SDG (dotyczących utworzenia i działalności przedstawicielstwa przedsiębiorcy zagranicznego, przy czym w ich zakresie dokonano stosunkowo najliczniejszych modyfikacji);
- 4) art. 9a i art. 9b SDG (uznanie certyfikatów, zaświadczeń oraz gwarancji i ubezpieczeń udzielonych i wydanych w państwach członkowskich UE);
- 5) art. 13 SDG (dotyczące podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne na terytorium RP).

Wobec powyższego, projekt ustawy konsumuje przepisy ustawy usługowej. Do projektu zostały przeniesione także przepisy SDG dotyczące utworzenia i działalności oddziałów oraz przedstawicielstw przedsiębiorcy zagranicznego. Ponadto, na wzór rozwiązania przyjętego w SDG, utrzymano zasadę dotyczącą podejmowania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne wskazane w art. 13 SDG z uwzględnieniem uzasadnionych ograniczeń dopuszczonych na gruncie *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*⁵⁾ i orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, takich jak: porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne czy bezwzględne wymogi dotyczące dobra ogólnego. Definicja ustawowa nadrzędnego interesu publicznego, zawierająca przykładowe wskazanie dóbr chronionych w jego ramach, została rozszerzona o pojęcie bezpieczeństwa państwa. Jednocześnie proponuje się zmianę redakcji przepisów obecnego art. 13 SDG (którego odpowiednikiem w nowej ustawie jest art. 4), tak aby nie było wątpliwości, na jakich zasadach działalność gospodarczą na terytorium RP mogą podejmować osoby zagraniczne.

---

⁴⁾ Dz. U. z 2016 r. poz. 283.

⁵⁾ Dz. Urz. UE C 326, z 26.10.2012, str. 1.

Obecnie mogą w tym względzie istnieć pewne niejasności, przez co konieczne jest przygotowanie w tym zakresie przepisów, które nie będą pozostawiały wątpliwości interpretacyjnych.

Przeniesiono także przepisy art. 9a i art. 9b SDG (uznanie certyfikatów, zaświadczeń oraz gwarancji i ubezpieczeń udzielonych i wydanych w państwach członkowskich UE). Przepisy art. 9a i art. 9b SDG wdrażają do polskiego porządku prawnego część przepisów dyrektywy usługowej i zobowiązują organy administracji publicznej do uznania certyfikatów, zaświadczeń oraz gwarancji i ubezpieczeń udzielonych i wydanych w państwach członkowskich UE. Przepisy te stanowią podstawę prawną dla organów administracji publicznej do dokonania oceny równoważności wymogów i jednocześnie obowiązek uznawania wymogów spełnionych na terytorium innych państw członkowskich oraz uznawania dokumentów potwierdzających spełnienie tychże wymogów.

Ustawa usługowa wprowadziła do polskiego prawa postanowienia dyrektywy usługowej, która znosi bariery w swobodnym przepływie usług między państwami członkowskimi. Oznacza to, że przedsiębiorcy mogą od 2010 r. korzystać z możliwości tymczasowego świadczenia usług transgranicznych w innym państwie, bez potrzeby prowadzenia w nim przedsiębiorstwa oraz uzyskania zezwolenia, koncesji itp.

Dyrektywa usługowa dotyczy działalności obejmującej większość zawodów regulowanych – np. radców prawnych, doradców podatkowych, architektów, rzemieślników; usług dla przedsiębiorstw – np. doradztwo w zakresie zarządzania, organizacja imprez, działalności handlowej – zarówno detalicznej, jak i hurtowej obrót towarami i usługami; usług turystycznych, hotelarskich, gastronomicznych, szkoleniowych czy edukacyjnych.

Dzięki przepisom ustawy usługowej uproszczona została procedura administracyjna dotycząca podejmowania i wykonywania działalności usługowej. Urzędy nie wymagają już dokumentów w formie oryginałów, poświadczonych kopii lub poświadczonego tłumaczenia związanego z wykonywaniem działalności. Ustawa usługowa wprowadziła również przepisy dotyczące uwzględniania spełnionych wymogów, zgodnie z przepisami jednego z państw przez właściwe organy państwa, na terytorium którego podejmuje się działalność usługową.

Podobnie jak obecnie, w nowej ustawie, zgodnie z regulacją wspólnotową, transgraniczne świadczenie usług nie dotyczy obszarów i usług, które zostały wyłączone na mocy dyrektywy usługowej.

Przejęcie przez nową ustawę o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym przepisów wdrażających dyrektywę usługową na terytorium RP oraz przepisów SDG dot. osób zagranicznych, oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych ma zapewnić stworzenie spójnej i przejrzystej regulacji, w sposób całościowy regulującej różne formy i zasady uczestnictwa osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP, co ułatwi podejmowanie aktywności ekonomicznej w Polsce m.in. przez mieszkających w Polsce cudzoziemców oraz inwestorów zagranicznych i będzie miało pozytywny skutek dla rozwoju polskiej gospodarki.

V. Zakres projektowanych zmian

Oprócz zmian strukturalnych, wynikających z przeniesienia obecnie obowiązujących przepisów z SDG i ustawy usługowej do nowej ustawy, w projektowanej ustawie znajdzie się kilka istotnych zmian w stosunku do obowiązującego obecnie stanu prawnego.

1) Działalność gospodarcza osób zagranicznych

Projekt ustawy w zakresie rozdziału 2 stanowi powtórzenie regulacji art. 13 SDG definiującej fundamentalną zasadę podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne. W tym zakresie dokonano zmian redakcyjnych mających na celu łatwiejszą wykładnię wskazanego przepisu.

2) Transgraniczna działalność usługowa

Regulacja w zakresie transgranicznej działalności usługowej stanowi zasadniczo powtórzenie przepisów obecnej ustawy usługowej. Nieliczne zmiany wynikają w niej przede wszystkim z systematyki projektowanej ustawy.

Tym samym bez zmian pozostają zasady czasowego świadczenia usług bez konieczności rejestracji działalności, zakazu nakładania obowiązków ograniczających korzystanie z usług, w tym dyskryminujących. Ponadto zachowane pozostają obowiązki informacyjne, dotyczące udostępniania informacji o prowadzonej działalności, jak

również obowiązki wobec usługobiorców przed zawarciem umowy lub prawa usługobiorców do żądania udostępnienia informacji na ich wniosek.

Spod przepisów projektowanej ustawy, analogicznie jak w ustawie usługowej, są wyłączone niektóre zawody i działalności usługowe. Są to m.in. zawody związane z przepisami ustawy Prawo przewozowe, prawo o notariacie, ustawy o pracy na morzu, o zakładach opieki zdrowotnej, o systemie oświaty, o radiofonii i telewizji, o zawodach pielęgniarki i położnej (z wyłączeniem działalności gospodarczej w zakresie kształcenia podyplomowego), o zawodach lekarza i lekarza dentystry (z wyłączeniem działalności gospodarczej w zakresie kształcenia podyplomowego), o ochronie osób i mienia czy o komornikach sądowych i egzekucji. Katalog wyłączeń został zaktualizowany ze względu na ostatnie nowelizacje przepisów niektórych ustaw.

Wyłączenie to, zawarte w art. 12 projektu, nie oznacza oczywiście wyłączenia stosowania przepisów ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, w tym w szczególności Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Wynika to z konstytucyjnej hierarchii źródeł prawa.

3) Oddziały przedsiębiorców zagranicznych

Projekt ustawy w zakresie tworzenia w Polsce oddziałów przedsiębiorców zagranicznych przewiduje pozostawienie w porządku prawnym instytucji oddziału jako formy wykonywania działalności gospodarczej przez podmioty zagraniczne i w zasadniczym zakresie odpowiada dotychczasowym uregulowaniom SDG. Wprowadzane niewielkie zmiany wynikają jedynie z potrzeby dostosowania do zmienionego stanu prawnego w innych przepisach lub wprowadzają pewne uproszczenia zasad funkcjonowania oddziałów w Polsce.

Podmiotami uprawnionymi do tworzenia oddziałów dla wykonywania działalności gospodarczej w Polsce są przedsiębiorcy zagraniczni, przy czym tak jak obecnie, przedsiębiorca zagraniczny będzie mógł wykonywać działalność w oddziale wyłącznie w zakresie, w jakim prowadzi tę działalność za granicą.

Projekt utrzymuje normę stanowiącą, że utworzenie oddziału wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Przy tworzeniu oddziału przedsiębiorca zagraniczny nadal obowiązany będzie ustanowić w oddziale osobę upoważnioną do reprezentowania przedsiębiorcy

zagranicznego. W projekcie zrezygnowano, w stosunku do obecnej regulacji, z obowiązku podawania we wniosku informacji o osobie upoważnionej w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego (materia ta jest już regulowana w art. 39 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym), jak również z obowiązku dołączania poświadczonego notarialnie wzoru podpisu osoby upoważnionej w oddziale. Jest to konsekwencja generalnego odejścia od obowiązku składania do akt rejestrowych podmiotów w rejestrze przedsiębiorców notarialnych wzorów podpisów osób umocowanych do reprezentacji podmiotów, co znalazło wcześniej swoje odzwierciedlenie w nowelizacji ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Przewiduje się, że – podobnie jak w dotychczasowych przepisach – przedsiębiorca oprócz danych wymaganych w przepisach o Krajowym Rejestrze Sądowym, powinien złożyć do akt rejestrowych:

- 1) jeżeli działa na podstawie aktu założycielskiego, umowy lub statutu – odpis tych dokumentów oraz
- 2) jeżeli działa na podstawie wpisu do rejestru – odpis z tego rejestru.

Obowiązki przedsiębiorcy zagranicznego, który otworzył oddział w Polsce, obejmujące wymogi co do firmy takiego oddziału, zasad prowadzenia rachunkowości oraz warunków informowania ministra właściwego do spraw gospodarki m.in. o likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, pozostały niezmienione.

W zakresie przepisów przyznających ministrowi do spraw gospodarki kompetencję do wydawania decyzji o zakazie wykonywania działalności poprawiono treść przepisu. Nadal przesłanką takiej decyzji może być rażące naruszenie prawa polskiego lub niewykonywanie obowiązków informacyjnych, niemniej doprecyzowano, iż takie naruszenie może spowodować sam przedsiębiorca zagraniczny, a nie oddział. Dotychczasowe sformułowanie było nieściśle i wprowadzało niepotrzebne, swoiste upodmiotowienie oddziału. Obecne sformułowanie przesądza wprost, iż oddział jest tylko formą, w jakiej działa przedsiębiorca zagraniczny, i to przedsiębiorca zagraniczny jako adresat przedmiotowych przepisów może je naruszyć.

W zakresie likwidacji oddziału przedsiębiorcy zagranicznego, postanowiono ograniczyć obowiązek przeprowadzania postępowania likwidacyjnego zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,

jedynie do sytuacji, w której likwidacja jest wynikiem wydania decyzji przez właściwego ministra o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału.

4) Przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych

Projekt ustawy w zakresie tworzenia w Polsce przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych przewiduje pozostawienie w porządku prawnym instytucji przedstawicielstwa, jako formy działania podmiotów zagranicznych na terytorium RP. Przedstawicielstwo przedsiębiorcy zagranicznego jest jednostką organizacyjną przedsiębiorcy, a zakres jego działania może obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie reklamy i promocji przedsiębiorcy zagranicznego. Podmiotami uprawnionymi do tworzenia przedstawicielstw są przedsiębiorcy zagraniczni oraz osoby zagraniczne powołane do promocji gospodarki kraju ich siedziby. Rejestr przedstawicielstw pełni funkcję informacyjną i nie stanowi formy reglamentacji działalności gospodarczej. Zmiany wprowadzone w tym zakresie niniejszą regulacją wynikają z dotychczasowych doświadczeń funkcjonowania systemu rejestracji przedstawicielstw. Mają na celu poprawę aktualności danych zawartych w rejestrze przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, jak również sprawniejszą obsługę przedsiębiorców zagranicznych. Dodatkowo zmiany przyczynią się do poprawy wiarygodności danych zawartych w rejestrze oraz uproszczą procedurę tworzenia przedstawicielstwa. Projekt zawiera nowe rozwiązania dot. udostępniania danych zawartych w rejestrze, w związku z jego jawnością. Realizują one zasady adekwatności i celowości przetwarzania danych wynikające z prawodawstwa unijnego. Zasada jawności rejestru będzie realizowana przez udostępnienie danych rejestrowych w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego ds. gospodarki. Dane będą podlegały udostępnieniu od dnia wpisania przedstawicielstwa do rejestru aż do dnia, w którym upłynie okres 5 lat od dnia wykreślenia przedstawicielstwa z rejestru. Jest to okres, który nie narusza ustanowionych zasad przetwarzania danych osobowych, a jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo obrotu gospodarczego przez umożliwienie – przez określony czas – nieograniczonego pozyskania danych przedstawicielstwa wykreślonego już z rejestru (np. pozyskiwanie danych przedstawicielstwa w celu dochodzenia roszczeń związanych z jego działalnością). Tak określony termin uwzględnia przede wszystkim termin przedawnienia i sądowego dochodzenia roszczeń. Uregulowano także czas trwałego usunięcia danych z rejestru po 10 latach od dnia

wykreślenia przedstawicielstwa. Wyznaczenie okresu między zakończeniem powszechnego udostępniania danych w rejestrze a ich trwałym usunięciem podyktowany jest koniecznością przetwarzania tych danych na potrzeby innych organów państwa.

Projekt zakłada, tak jak dotychczas, że utworzenie przedstawicielstwa wymaga wpisu do rejestru przedstawicielstw prowadzonego przez ministra właściwego do spraw gospodarki, na podstawie złożonego przez przedsiębiorcę zagranicznego wniosku. Zakres podawanych we wniosku danych nie ulega zasadniczym zmianom w porównaniu do obecnej regulacji.

Przewiduje się, że do wniosku – podobnie jak w dotychczasowych przepisach – przedsiębiorca powinien dołączyć dokument potwierdzający rejestrację przedsiębiorcy zagranicznego (tzn. wyciąg z zagranicznego rejestru oraz dokument określający adres siedziby przedsiębiorcy zagranicznego, zasady reprezentacji przedsiębiorcy zagranicznego oraz wskazanie osób uprawnionych do jego reprezentacji, jeżeli dokument rejestrowy nie zawiera niezbędnych w tym zakresie informacji).

Wprowadza się nowy obowiązek dołączenia do wniosku o wpis dokumentu potwierdzającego upoważnienie osoby wskazanej we wniosku do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego w przedstawicielstwie wraz z potwierdzeniem przyjęcia tego upoważnienia przez osobę upoważnioną. Dokument ten ma za zadanie należycie uwiarygodnić wskazane we wniosku dane osoby upoważnionej oraz zapewnić, że osoba ta jest świadoma tego, że reprezentując przedsiębiorcę w przedstawicielstwie staje się podmiotem, do którego zgłasza się wszelkie uwagi dotyczące działalności przedstawicielstwa, oraz na której ciąży obowiązek związany z bieżącym funkcjonowaniem przedstawicielstwa oraz jego likwidacją. W związku z doniosłym dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego charakterem tego dokumentu doprecyzowano jego zawartość. Muszą się w nim znaleźć ściśle określone dane identyfikujące osobę upoważnioną, tj. jest imię i nazwisko, data urodzenia, imiona rodziców oraz numer dowodu tożsamości.

W projekcie ustawy zrezygnowano z obowiązku przedkładania – w procedurze rejestracyjnej – dokumentu uprawniającego przedsiębiorcę zagranicznego do wykorzystywania nieruchomości na potrzeby siedziby głównej przedstawicielstwa (najczęściej umowy najmu lokalu). Niemniej jednak wyraźnie w przepisie wskazano, że

przedsiębiorca taki tytuł powinien posiadać. Pojęcie „tytułu prawnego” nie zostało zdefiniowane na gruncie przepisów prawa, choć w obrocie prawnym jest często stosowane. „Tytuł prawny” to określenie, które zbiorowo określa różne źródła uprawnień i praw do nieruchomości. W próbie zdefiniowania pojęcia „tytułu prawnego” pomocne jest orzecznictwo sądowe i doktryna, w których podkreśla się, że „tytuł prawny” do nieruchomości, może powstać w wyniku różnych czynności prawnych (*umowa kupna nieruchomości, stosunek zobowiązaniowy – umowa najmu, dzierżawy czy służebność osobista*) orzeczeń sądu (*np. w sprawach spadkowych*) lub decyzji administracyjnych. Generalnie w przypadku „tytułu prawnego” możemy mówić o prawie do władania (akt własności) bądź korzystania z nieruchomości (umowa użyczenia, najmu). Zasadnicza zmiana – w stosunku do obecnie obowiązujących rozwiązań – dotyczy wprowadzenia zasady dokonywania wpisu przedstawicielstwa na czas określony, tj. na okres 2 lat. Każdemu przedsiębiorcy zagranicznemu, zainteresowanemu kontynuowaniem działalności przedstawicielstwa, będzie przysługiwało prawo wystąpienia o przedłużenie wpisu na kolejny okres. Propozycja ta wynika z dotychczasowej praktyki prowadzenia rejestru przedstawicielstw i ma na celu stworzenie systemu, który będzie zapewniał większą aktualność i poprawność danych zawartych w rejestrze. Dotychczasowa praktyka prowadzenia rejestru wskazuje na pewne rozbieżności między zawartymi w nim danymi a stanem faktycznym. Zdarza się, że przedsiębiorcy zaniedbują obowiązek aktualizacji danych. Przedstawicielstwa tworzone są często jedynie jako wstępny etap wejścia przedsiębiorcy zagranicznego na polski rynek. Wielokrotnie zdarza się, że po pewnym okresie przedsiębiorca ten zmienia formę działania lub zamyka przedstawicielstwo, nie składając zawiadomienia o tym do rejestru. Zważywszy na fakt, że przedsiębiorcy zagraniczni działający przez przedstawicielstwa nie składają rocznych sprawozdań do organu rejestrowego, trudno jest prawidłowo ocenić, w jaki stopniu dane ujawniane w rejestrze przedstawicielstw w odniesieniu do poszczególnych wpisów odpowiadają stanowi faktycznemu i prawnemu. Zastosowanie zasady wpisu przedstawicielstwa na okres 2 lat (z możliwością przedłużenia) spowoduje, że niezależnie od obowiązków przedstawicielstwa zawartych w innych przepisach, organ rejestrowy uzyska systematyczny dostęp do informacji i będzie mógł na bieżąco aktualizować lub weryfikować dane zawarte w rejestrze, a tym samym zwiększyć bezpieczeństwo obrotu gospodarczego.

Projekt ustawy przewiduje utrzymanie zasady wydawania przedsiębiorcy z urzędu przez ministra właściwego do spraw gospodarki zaświadczenia o dokonaniu wpisu do rejestru przedstawicielstw. Dodatkowo przewidziano rozszerzenie ww. zasady także o zaświadczenia o każdej zmianie wpisu, w tym także o przedłużeniu jego obowiązywania. Zaświadczenie będzie zawierało podstawowe dane o przedsiębiorcy, tj. nazwę, siedzibę, formę prawną, przedmiot głównej działalności, a ponadto imię i nazwisko osoby upoważnionej w przedstawicielstwie oraz adres siedziby przedstawicielstwa. W zaświadczeniu będzie uwidoczniony numer wpisu, data wpisu oraz data obowiązywania wpisu.

Kolejna zmiana zaproponowana w projekcie dotyczy instrumentów prawnych, jakimi dysponuje organ prowadzący rejestr. W porównaniu do obowiązujących przepisów zastąpiono dotychczasową decyzję ministra właściwego do spraw gospodarki o zakazie prowadzenia działalności w ramach przedstawicielstwa decyzją o wykreśleniu z rejestru, przy czym przesłanki wydania przedmiotowej decyzji w zasadniczej części pozostały niezmienione. Do przesłanek wydania ww. decyzji dodano nieposiadanie przez przedsiębiorcę zagranicznego tytułu prawnego do nieruchomości wykorzystywanej na potrzeby siedziby przedstawicielstwa. Konsekwencją powyższej zmiany jest również przyjęcie, że przedsiębiorca zagraniczny nie może prowadzić przedstawicielstwa bez ważnego wpisu do rejestru.

Koncepcja funkcjonowania rejestru w nowej formule zakłada odejście od nakładania na przedsiębiorcę zagranicznego obowiązku likwidacji przedstawicielstwa zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Likwidacja biura przedstawicielstwa pozostanie w gestii przedsiębiorcy zagranicznego, a organ rejestrowy nie będzie kontrolował tych działań. Przedstawicielstwo przedsiębiorcy zagranicznego jest jednostką organizacyjną tego przedsiębiorcy. Działa ona w ramach osobowości prawnej tego przedsiębiorcy. Likwidacja przedstawicielstwa stanowi z formalnego punktu widzenia jedynie wewnętrzną zmianę organizacyjną zachodzącą u danego przedsiębiorcy.

Projekt ustawy zawiera także porządkowe postanowienia precyzujące sposób doręczenia decyzji o wykreśleniu z rejestru, wskazując, że doręczenie będzie dokonywane na adres siedziby przedstawicielstwa podany w rejestrze i to na przedsiębiorcy ciąży obowiązek aktualizacji danych, gdyż w przypadku dokonania

zmiany adresu przedstawicielstwa bez zmiany wpisu w rejestrze, doręczenie pism pod dotychczasowy adres będzie prawnie skuteczne.

Niezależnie od decyzji o wykreśleniu z rejestru wydawanych z urzędu – przedsiębiorca zagraniczny w każdym czasie i bez podawania przyczyn będzie mógł wystąpić z wnioskiem o wykreślenie swojego przedstawicielstwa z rejestru przedstawicielstw. Do wykreślenia przedstawicielstwa będą się stosować przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego o postępowaniu uproszczonym.

5) Współpraca międzynarodowa właściwych organów w zakresie świadczenia usług

Projekt ustawy w zakresie współpracy międzynarodowej stanowi w większości powtórzenie przepisów rozdziału 3 ustawy usługowej. W art. 40 doprecyzowano jedynie, że właściwy organ może wystąpić do właściwego organu z państwa członkowskiego z wnioskami, o których mowa w rozdziale. Celem tego zabiegu było rozwianie wątpliwości dotyczących uprawnień organów polskich względem organów innych państw UE. Przeniesienie rozdziału do nowej ustawy stanowi konsekwencję nowej systematyki prawa gospodarczego wynikającego z przyjęcia pakietu zmian zwanych „Konstytucją Biznesu”, o czy mowa na wstępie uzasadnienia.

VI. Ocena przewidywanego wpływu projektowanej regulacji na działalność mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Projekt ustawy będzie miał w zasadniczym zakresie neutralny wpływ na działalność mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, przy czym dla przedsiębiorców zagranicznych podejmujących działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie miał wpływ pozytywny. Proponowane przepisy porządkują i kumulują w jednym akcie prawnym rozproszone obecnie, zasadnicze przepisy odnoszące się do działalności gospodarczej podmiotów zagranicznych, co pozwoli łatwiej identyfikować przepisy właściwe do sposobów podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej. Ponadto wprowadzane w projekcie modyfikacje stanu prawnego spowodują poprawienie regulacji, i tym samym projekt nie spowoduje zmiany w zakresie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez MŚP, w niektórych przypadkach może wręcz spowodować ich obniżenie.

VII. Wejście w życie ustawy

Ustawa, z uwagi na ścisły funkcjonalny związek z ustawą – Prawo przedsiębiorców, wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej.

VIII. Informacje dodatkowe

1) Zgłoszenie lobbingowe

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa⁶⁾ oraz art. 52 § 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów⁷⁾ projekt ustawy został udostępniony w BIP Rządowego Centrum Legislacji oraz na stronie rządowego portalu konsultacji publicznych (www.konsultacje.gov.pl).

2) Oświadczenie o zgodności projektowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

3) Ocena, czy projekt ustawy będzie podlegał notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych⁸⁾, w związku z tym projekt ustawy nie będzie podlegał notyfikacji.

---

⁶⁾ Dz. U. z 2017 r. poz. 248.

⁷⁾ M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.

⁸⁾ Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.